В І Д Г У К
офіційного опонента доктора педагогічних наук, професора
ЯШНИК Світлани Валеріївни
на дисертаційне дослідження БОГУЦЬКОГО Юрія Петровича
«Розвиток правової компетентності адміністраторів вищої школи у системі післядипломної освіти»,
на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук
за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти

Актуальність дисертаційного дослідження та зв'язок із планами відповідних галузей науки. У соціально-гуманітарних науках адміністраторами вважають професійно сформованих управлінців, керівників, службовців, основний обов'язок яких полягає у здійсненні політики в установах вищої школи (національної безпеки, безпеки життєдіяльності та якості життя, збалансованого соціально-економічного й еколого безпечного розвитку суспільства й управління якістю освітньо-наукових систем інституцій вищої школи шляхом здійснення системного адміністративного впливу на забезпечення суспільних соціально-правових гарантій) та ухвалення рішень глобальної академічності та соціального виміру. У науці та практиці тематика дослідження актуалізується професійно-компетентним забезпеченням правочинності розвитку компетентностей адміністраторів вищої школи у системі органів виконавчої влади, охоплюючи центральні, до яких належать найвищі державні органи влади, апарат відомчої адміністрації, департаменти і секретаріати зарубіжних країн, зокрема держуправління, держслужба, агентства та національні комісії в ієрархії органів центральної влади та систем організації післядипломної підготовки для розвитку правової компетентності адміністраторів вищої школи. Науково-теоретичну основу для визначення концептуальних основ становить правові, адміністративно-управлінські, педагогічні та психологічні категорії методологічного обґрунтування наукового дослідження.

Дослідження виконано відповідно до теми Зведеного плану НДР сфери освіти, науки та інноватики «Теоретичні та методичні основи формування системи післядипломної освіти на засадах сталого розвитку» (Державний реєстраційний № 0117U004914) та «Обґрунтування методичних та практичних засад розробки і впровадження системи екологічного управління вищими навчальними закладами» (ДРК № 0115U003405 НДР).

Тему дисертації затверджено Вченою радою Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (протокол № 5 від 25 грудня 2014 року).

Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій. Актуальність дослідження першоджерельності із фундаментально- та конкретно-наукової теорії та практики вітчизняних і зарубіжних психолого-педагогічних розвідок і пошуків щодо сформованості та розвитку правової компетентності адміністраторів вищої школи у післядипломній освіті дає підстави для конкретизації наукових суперечностей, а саме між: глобальними трансформаціями неперервної освіти та несформованістю змістовно-методологічної складової забезпечення змісту формування та розвитку правової компетентності адміністраторів вищої школи; неузгодженістю міжнародних правових імплементацій у врегулюванні національних складових формування та розвитку

професійних компетентностей адміністраторів вищої школи у післядипломній підготовці; неузгодженістю транскордонного модернізованого науково-методичного забезпечення та чинними програмами до фахової підготовки й розвитку правової компетентності адміністраторів вищої школи та їх інформаційно-аналітичного структурування.

Ґрунтовне вивчення джерельної бази (колективні експертизи оцінювання ефективності адмінуправління, правова компетентність високопрофесійних експертів післядипломної освіти, їхній системний аналіз якості досліджень та оптимізацію експертної роботи, соціально-економічну експертизу, параметральну експертизу соціальних систем, алгоритмізацію наступності аналізу в завданнях експертного оцінювання та їхнього застосування, кількісні методи, виокремлене методичне забезпечення експертного оцінювання, експериментальні моделі економічного напряму, організаційно-економічне моделювання нелінійних систем, методологію колективних експертних оцінок і їхньої наступності у сфері інженерно-технічних наук, інтроспективний аналіз, загальні питання соціологічної діагностики, методи обробки експертної інформації, методологію вимірювання процесів сталого розвитку на базі індикаторів екологічної, економічної та соціально-безпечної метрики вимірювання потенціалу людського розвитку, стійкий розвиток суспільних, соціально-економічних систем з точки зору екологічної економіки та управління природокористуванням; теоретико-методологічні фундаментальні та прикладні аспекти філософського бачення управління якістю освіти та методології дослідництва; освітньо-регулюючі засади політики управління освітньо-науковими системами; глобальні метрики освіти; суспільно-інноваційні форми як засоби креативного сприйняття соціуму; інноватику педагогічного дослідництва; підходи футуристичного сприйняття дійсності та розвитку правової компетентності адміністраторів вищої школи; питання нарощення потенціалу якості сформованості правових компетенцій та їхнього розвитку в післядипломній освіті; проблемам формування правової свідомості, політичної та правової культури (у т.ч. студентів), управління правовим захистом інтелектуальної діяльності, правової освіти (у т.ч. в післядипломній освіті) і виховання майбутніх фахівців), яке здійснив здобувач, дало змогу розкрити міждисциплінарні підходи до проблеми розвитку правової компетентності адміністраторів вищої школи у системі післядипломної освіти.

Об'єктом дослідження було обрано післядипломну освіту адміністраторів вищої школи, а предметом– розвиток правової компетентності адміністраторів вищої школи у післядипломній освіті. Для виконання поставлених завдань застосовувалися такі методи досліджень: теоретико-аксіологічний метод аналізу; методи сценарію; методи евристичні та формально-логічного аналізу процедур і методичних засад експертного оцінювання обґрунтованої, розробленої моделі для становлення каузальності.

Дисертацію написано на належному науковому рівні. Позитивне враження справляє оформлення роботи, вміщені в ній табличні матеріали. Рівень апробації результатів дослідження є також належним і підтверджується участю дисертантки у науково-практичних конференціях міжнародного та всеукраїнського рівнів.

Найбільш суттєвими результатами дисертації є розроблення структурно-логічної схеми розвитку правової компетентності адміністраторів вищої школи у післядипломній освіті, яка концептуалізує: *упливи чинників мікросередовища* систем ЗВО (конкурентоспроможність, кадрова політика, фінансування, пріоритетні

програми і проекти) та зовнішнього *макросередовища* – політичні (політико-дипломатично-управлінські), соціальні (соціально-конкурентно-спроможні), економічні (фінансово-маркетингово-сервісні), репутаційні (академічно-акредитаційно-презентуючі) через аксіологію мотивації, системи цінностей, потреб, прагнень, особистих цілей розвитку; формування продуктивної *футуристичної моделі стратегії успіху «Я-адміністратор» за умов* професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації, стажування: сформованість та розвиток правової компетентності адміністраторів ВШ (методології системного управління та адміністрування, експертизи, методології навчання спеціальної педагогіки і психології управління, методології навчання адміністративного права), аксіологічно, мотиваційно орієнтовані здібності, якості, здатності (загальні адміністративно-системні та спеціальні адмінуправлінські); *наявність психолого-управлінської підготовленості до адміністративного керівництва* з розкриттям креативного потенціалу здійснення ефективної управлінської діяльності як системної єдності й цілісності суспільних запитів, потреб професійного середовища та особистої вмотивованості професійного розвитку правової компетентності в адміністраторів ВШ (довершена ділова активність і мотиваційна самоідентифікація та самовираження, цілеспрямований інтерес до управлінської діяльності адміністратора, шанобливо-ціннісне ставлення до професіоналізму адміністративно-управлінської діяльності, усвідомлення глобальності академічного виміру неперервної освіти і зайнятості впродовж життя); *умотивованість професійних досягнень* в управлінській діяльності, психо-компенсаторні резерви функціональних можливостей кризового управління у складних, критичних та екстремальних ситуаціях; функціональна реалізація пролонгованого професіоналізму (ефективного управління адміністративною діяльністю позитивної взаємодії та антикризового менеджменту й управління якістю); актуалізація професіоналізму особистості адміністраторів ВШ з правовими компетентностями, професіоналізація становлення і розвитку «Я-адміністратор» (професійна адаптація, виконання функціональних обов'язків у межах повноважень, стратегія ділових узаємин, самоосвіта, удосконалення, самооцінювання та системний аналіз, відповідність середовищу, працевлаштування, самоменеджмент: організація та контроль), професіоналізм адміністративно-управлінської діяльності ЗВО.

Розвиток правової компетентності адміністратора сприяє забезпеченню якості управління ЗВО через актуалізацію професіоналізму особистості адміністраторів вищої школи з правовими компетентностями (за рівнем академічної культури особистості: освітньо-політичної, управлінської, правової і морально-етичної, вираженої у правовій компетентності зі здібностями системно-управлінської діяльності, самоменеджменту, самоосвіти та виховання як власних менеджерських якостей, так і у підлеглих, реалізація можливостей неперервності освіти з використання потенціалу активності співробітників) та професіоналізм адміністративно-управлінської діяльності ЗВО (за компонентами професіоналізму управлінської діяльності й самоменеджменту; за видами: інституційного адміністративного й мотиваційного, проектного, процесного, рефлекторного, комунікаціями та конфліктами, якістю та безпекою на рівнях: діагностування стану і ситуації, просторово-географічного поширення, функціональності, управлінської ієрархії: управлінця, керівника, адміністратора – із підготовленістю здійснювати її шляхом адміністрування, застосовувати мотиваційні технології та адмінстимулювання для досягнення мети управління ЗВО з урахуванням зовнішніх

викликів; професійна культура ділового спілкування, академічність стосутків координаційно-субординаційної взаємодії з підлеглими для гарантування доступності, якості та релевантності академічного простору).

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в тому, що: упроваджено модель професійного розвитку правової компетентності адміністраторів вищої школи в післядипломній освіті та педагогічні умови забезпечення розвитку правової компетентності адміністраторів ВШ; дослідником розроблено навчально-методичне забезпечення курсів і дисциплін «Методика навчання: адміністративне право», «Методика наукового дослідження в галузі екологічного права (природоресурсного, природоохоронного)», «Методологія системного адмістративного управління вищої школи», «Методологія експертного оцінювання релевантності дослідження освітніх систем», створено практикум з формування правової компетентності адміністраторів ЗВО в освіті впродовж життя на засадах сталості. НМЗ розроблено для галузей знань: 28 «Публічне управління та адміністрування», 07 «Менеджмент та адміністрування», 08 «Право» (адміністративне), що може бути практично корисним для широкого спектру спеціальностей післядипломної освіти для формування та розвитку правової компетентності адміністраторів вищої школи.

Оцінка змісту та завершеності дисертації. Структура дисертаційного дослідження Ю.П. Богуцького є виваженою й логічною. Науковий пошук здобувача розгортається у відповідності до сформульованого наукового апарату дослідження, його мети й поставлених завдань. Матеріали дисертаційного дослідження адекватно структуруються в основному змісті роботи, що складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, додатків та списку використаних джерел.

У процесі аксіологічно-порівняльного аналізу функцій адміністративного управління вищої школи у післядипломній освіті встановлено особливості складових процесів адміністрування та уточнено їхні визначення, а саме: планування як процедура, процес, теоретико-методологічна абстракція; організація як цілеспрямований процес узаємодії процедури спеціалізації у видах діяльності та кооперації управлінських рішень; мотивація як спонукальний уплив на працівників для формування комплексу професійно-ціннісних орієнтирів, мотиваційних інтересів системи психологічної регуляції функціонально-спрямованої управлінської діяльності працеспроможного потенціалу освітньої системи; контроль як інтегрована управлінська діяльність, засіб забезпечення виконавчої дисципліни та форма діагностики й ревізії, а також система суб'єкт-об'єктних взаємин.

Розроблено структурно-логічну схему управління у системі вищої освіти і ЗВО, яка враховує зовнішні чинники впливу на систему, що доповнені фінансово-маркетингово-сервісним, політико-управлінським, соціально-конкурентно-спроможним, репутаційно-академічним презентативним, суб'єкти управління (структура і повноваження керівництва), види, рівні управління, функціональні особливості, підсистеми (об'єкти управління за видами діяльності), мету управління – доступність, якість та ефективність вищої освіти.

Розроблено структурно-логічну схему систематизації методів і функцій управління у вищій освіті.

Стан розробки наукової проблеми розвитку правової компетентності адміністраторів вищої школи у післядипломній освіті схарактеризовано за джерельним базисом генезису й еволюції методології формування і розвитку превалюючих парадигм та поглядів щодо управління з метою досягнення ефективності функціонування цілей і завдань політики якості, освітньої політики, сталості впливу інституцій вищої школи післядипломної підготовки на стан і розвиток академічної потенціалу суспільства та модернізацію освітньо-наукових систем неперервної підготовки адміністраторів, керівників та службовців зокрема та професійних кадрів із правовими компетентностями ЗВО в цілому.

У авторському трактуванні сформульовано тлумачення понять «система управління», «організаційна структура управління», «організаційна архітектоніка управління»; конкретизовано етапи процесу управління, види його системно-організаційної діяльності; схарактеризовано принципи управління складними об'єктами, стан і алгоритм аналізу системи управління, види і особливості організаційної структури. За масштабами управлінської діяльності, функціонально-технологічними характеристиками, стратегічною програмованістю та плановою поточністю у видах організації управління, окрім лінійної, функціональної, лінійно-функціональної, децентралізованої (дивізіональна), матричної (інколи пазлової), виокремлено лінійно-генералізовані (штабні), програмно-проектні, цільові, модульні, модельні, кластерні тощо.

Під час системного аналізу квалітологічного змісту системних процесів за видами управління – проектами, діяльністю, цілями, працею, трансформацією, протиріччями, інноватикою, релевантністю – установлено, що в сучасній психолого-педагогічній науці приділено недостатньо уваги, оскільки їхні тлумачення знаходяться у сфері конкретно-наукової методології. Актуалізовано необхідність розгляду видів управління в рамках методології системного управління, як-от: фундаментально-наукової, філософії управління, конкретно-наукової політики якості, освітньої політики, управління освітньо-науковими системами.

Визначено, що експертно-аналітичне оцінювання – це процес і засіб методології системного управління розвитком. Конкретизовано і представлено систему методологічних процедур організаційно-управлінського оцінювання та виокремлено умови забезпечення якості й ефективності впливу експертних заключень для передбачення, запобігання виникнення та зменшення ризиків і небезпек запропонованих управлінських рішень експертного оцінювання з метою прогнозування та моделювання станів розвитку систем різних рівнів і типів. Проаналізовано з авторської точки зору колективні й індивідуальні методи оцінювання та запропоновано процедури для їхнього використання. Установлено, що багатоетапне оцінювання планів і програм розвитку має свою специфіку на кожному етапі стратегічного планування. Конкретизовано завдання оцінювання стратегічних планів і програм, види й підстави експертно-аналітичної оцінки стратегічних планів розвитку за критеріями відповідності, достовірності, незаангажованості, результативності, ефективності, автономності розвитку специфічних систем у забезпеченні сталості.

Розкрито сутність понять «адміністративне управління вищої школи», виокремлено та уточнено основні підходи до адміністративного управління у вищій школі, що стосується післядипломної освіти, – культурологічний (адміністративно-корпоративна культура), системний (адмінуправління системою та адміністративно-корпоративними взаєминами в ній та за межами), функціонально-цільовий

(кадровий потенціал, персонал, проекти, конфлікти, якість, процеси), механістично-бюрократичний (інструктивно-процедурний за розробленими регламентами та адміністративно-правовими нормами), демократично-ліберальний (толерантний, персоніфікований, суспільний), інформаційний (інформаційні бази даних моніторингу якості систем управління, аудиту даних безпеки функціонування, безпеки життєдіяльності, охорони здоров'я, зайнятості, нормативно-правових баз формування національної безпеки) для гарантування соціального виміру та мобільності академічного простору сфери освіти, науки та інноватики трициклової системи неперервної підготовки та професійної зайнятості. Установлено послідовну функціональність – маркетингу, планування, організації менеджменту, мотивації регулювання, обліку та аудиту, моніторингу й контролю, метрики оцінювання діяльності установи вищої школи та післядипломної освіти. Розкрито зміст функціональної адміністративно-управлінської діяльності.

Конкретизовано тлумачення понять «адміністративний уплив» та «адміністративний примус». Систематизовано документовпорядження через акти адміністрування: вираження зовнішнього представлення, за сприйняттям суб'єктами влади, формою юридичної організації, функціональністю адміністративно-правового регулювання, галузевою належністю, юридичним значенням і наслідками, класифікацією індивідуальних прагнень працівників. Установлено пріоритетність актів нормативно-правової та локально-правової дії та регламентів в адмініструванні правового регулювання ВШ. Здійснено підбір організаційно-розпорядчих та адміністративно-розпорядчих методів адмінуправління ВШ шляхом адміністративного впливу (системно-організаційні та процесно-розпорядчі) та примусу, які забезпечують ефективність виконавської дисципліни підлеглих у ВШ.

Педагогічне дослідження має на меті обґрунтування теоретико-методичних засад та експериментальну перевірку моделі розвитку правової компетентності адміністраторів вищої школи у післядипломній освіті, що обумовлено суспільним замовленням сталості на професійних адміністраторів вищої школи пролонгованої зайнятості в післядипломній освіті.

Модель розроблена за системою організаційно-функціональних контентів у визначених педагогічних умовах, а саме *стратегічно-адміністративний* контент розпорядчого управління, який складається з мети (розробити, обґрунтувати та експериментально перевірити модель розвитку правової компетентності адміністраторів вищої школи в післядипломній освіті), завдань (теоретико-аксіологічний аналіз психолого-педагогічної літератури щодо аспектів розвитку правових компетентностей у адміністраторів вищої школи в післядипломній освіті; кластерний аналіз методології системного адміністративного управління у адміністраторів вищої школи в післядипломній освіті; розроблення, обґрунтування та верифікації моделі розвитку правової компетентності адміністраторів ВШ у післядипломній освіті; причино-наслідковий аналіз експертного оцінювання моделі системи розвитку правової компетентності адміністраторів ВШ), принципів (ефективності правового регулювання адмінуправління вищої школи, дидактичні та андрагогічні принципи професійної підготовки та розвитку правової компетентності; академічної доброчесності, інформаційно-комунікативної роботи, раціональної організації діяльності адміністратора, її планування, процесного, проектного управління, антикризового менеджменту, квалітологічності універсуму, суспільної сталості та біо-соціальної відповідальності), підходів (компетентнісний, культурологічний, аксіологічний, акмеологічний, системний) та є опорним поняттям

і результатом стратегічного адміністративного управління й засобом концептуалізації та програмування розвитку правової компетентності адміністраторів на основі встановлених пріоритетів як фундаменту визначеної ресурсної бази ВШ.

Тлумачення дефініції контенту передбачає трактування його як концептуально-стратегічної категорії, так і ступеневої технологічної в контексті досягнення мети здобувачів освіти – правової компетентності адміністраторів ВШ у післядипломній освіті.

Семантично-методологічний контент передбачає функціональну навчально-пізнавальну діяльність формування правової компетентності адміністраторів зі складовими: аксіологічно-стимулюючою (цілісна єдність кластерів професійних орієнтацій, що характеризується сприйняттям і перетворенням будь-якої професійної діяльності); моніторингово-діагностичною (постійне спостереження за освітньо-науковим процесом для встановлення його релевантності та отримання інформації щодо невизначеності та невідповідності процесів управління якістю); академічно-виховною (освітньо-науковий процес розвитку академічної культури, заохочення та підтримки послідовників наукових шкіл та академічних традицій, інтелектуального та професійного розвитку правових компетентностей адміністратора; комплекс прав, обов'язків і відповідальності з точки зору законодавства; професіоналізація та соціальна вимірність як процес суспільної адаптації та суспільного становлення); логістично-прогнозуючою (пояснення розвитку з усуненням невідповідностей, суперечностей, неістотностей через аналіз невідповідної структури з доведенням форми адміністративної системи ВШ та обґрунтування перспективних станів і альтернатив їхнього досягнення в часовій залежності процесу прогнозування); ідентифкаційно-закріплювальною (сукупність організаційно-правових, політичних, соціально-економічних та природоохоронних інституційних процесів, які спрямовані на задоволення потреб громадян і суспільства, на основі інформатизації розвитку використання систем, мереж, нормативно-правових баз даних та інформаційно-телекомунікативних технологій); діагностико-коригуючою (адміністративно-управлінський уплив на компенсацію часткових невідповідностей з метою поліпшення згідно з технічними регламентами (ISO 9004), метрика точності параметрів управління, яка характеризується досягненням релевантності стану об’єкта управління, мети або рівнем наближення до неї, пов’язана з технологічними управлінськими процесами і способами їхнього вирішення – стабілізацією динамічної рівноваги складових системи, її втрати та досягнення гомеостазу).

Навчально-пізнавальна діяльність методичної функціональності реалізується через систему НМЗ: аксіологічну мотивацію інтересу, науково метричні інтерактивності та проблематики, за витоковою джерельністю інформаційних потоків комунікаційної взаємодії, рівнем креативності, філософією футуризму, ступенем самопізнання, зовнішнього моніторингу та самооцінювання, дуально-бінарного феномену.

Змістовно-методологічний контент забезпечується засобами (3D-демонстраційні на рівнях прогнозування та моделювання, технічні, лабораторно-інструментальні, науково-методичні та нормативно-регулятивні), методами (за видами діяльності: науково-навчально-пізнавальної, дослідицької, науково-метричної, науково-пошукової, прогностичної, конструктивної, футуристично-моделюючої, інноваційно-креативної розвиваючої), формами (за організацією

навчальної та науково-пізнавальної діяльності, місцем дислокації та прив'язки, дидактичною метою).

Організаційно-розпорядчий адмінконтент управління алгоритму професійного розвитку за видами (базова підготовка, професійна, спеціальна, професійна адаптація, самовдосконалення, післядипломна неперервна (курсова, підвищення кваліфікації, перекваліфікація, стажування) та на етапах (фундаментально-професійний, загальноправовий, фахово-спеціальний, регіонально-субсидіарний, виробничо-стажувальний, адаптивно-виробничо-технологічний, концептуально-стратегічний неперервного самовдосконалення та реалізації адміністративно-правового захисту).

Заключним етапом ефективної реалізації моделі є *діяльнісно-творчий та релевантний* контенти, що діагностуються на рівнях (середній, підвищений, високий) і у критеріях (репродуктивний, евристичний, творчий). Результатом є сформованість правової компетентності адміністраторів вищої школи у післядипломній освіті.

Результати оцінювання свідчать, що розподіл слухачів на рівнях сформованості правової компетентності статистично аліквотні, за кожним із критеріїв у кожній з груп КГ та ЕГ переважають середній та підвищений рівні формування їх правочинності.

На констатувальному етапі педагогічного дослідження забезпечено відповідність ефективності розвитку рівня сформованості правової компетентності адміністраторів ВШ у системі післядипломної підготовки (з вихідним потенціалом скринінгу НМЗ до наростаючого на формувально-креативному за умов впровадження власних наукових продуктів).

Результати аналізу на функціонально-креативному етапі педагогічного дослідження сприяли визначенню рівня розвитку сформованості правової компетентності адміністраторів ВШ у системі післядипломної освіти за критеріями (репродуктивним, евристичним та творчим) та рівнями (високий, підвищений та середній). З метою визначення ефективності, об'єктивності та зручності використання сформульованих критеріїв рівня сформованості правової компетентності адміністраторів ВШ був використаний статистичний метод, зокрема й для обрахунку сумарної зваженої оцінки.

Під час релевантного етапу педагогічного експерименту встановлено, що розроблена модель професійного розвитку правової компетентності адміністраторів вищої школи в післядипломній освіті є верифікованою за допомогою χ^2 – критерію К. Пірсона. Результати здійсненого дослідження дали підстави обґрунтувати пропозиції щодо перспектив розвитку правової компетентності у адміністраторів ВШ у системі післядипломної освіти.

Висновки дослідження є обґрунтованими. Виклад матеріалу в роботі є послідовний, виявляє науковий характер, має прикладне значення. Дисертація Богуцького Ю.П. засвідчує високий науковий світогляд дослідника, володіння методами системного аналізу, обізнаність із літературними джерелами у зазначеній сфері.

Зміст автореферату Богуцького Ю.П. ідентичний до тексту дисертації, а наукові положення, висновки, рекомендації, що наведені в авторефераті, належним чином розкриті й обґрунтовані в рукописі дисертації. Отже, можна зробити висновок про наукову зрілість здобувача, уміння досліджувати ним системні

питання педагогіки, аналізувати й узагальнювати накопичений матеріал, формулювати висновки.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації

Загалом позитивно оцінюючи теоретичне і практичне значення отриманих здобувачкою результатів, слід відмітити деякі дискусійні положення,а також висловити окремі побажання:

1. Ми вважаємо, що у розділі 1, підрозділі 1.3 при розгляді понятійно-категоріального апарату дослідження дисертант констатує та формулює авторські наукові дефініції та терміни, без проведення порівняльного аналізу розглянутих понять, що впливає на систематизацію поданих захисних положень у висновках наукового дослідження.

2. Дисертанту варто було б у 1 розділі розлого проаналізувати поняття зайнятості адміністраторів ВШ за спрямуванням середовищ праці та відповідність правових компетентностей наступності циклів неперервної освіти, як «професійне середовище», «професійна зайнятість адміністраторів ВШ» тощо. Це значно б підсилило теоретико-методологічне підґрунтя дисертаційного дослідження.

3. Верифікація ефективності визначених педагогічних умов професійного розвитку правової компетентності адміністраторів вищої школи в системі післядипломної освіти (розділ 3) значно би виграла при аргументованості та диференціації вимог до контингенту цільових груп адміністраторів категорій здобувачів кваліфікацій зі сформованими правовими компетентностями у системі післядипломної освіти.

Зазначені нами зауваження носять дискусійний характер та не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації.

Загальний висновок. Аналіз дисертації, автореферату й опублікованих праць дає підстави для висновку про те, що дисертація Богуцького Юрія Петровича «Розвиток правової компетентності адміністраторів вищої школи у системі післядипломної освіти» є завершеним, самостійним науковим дослідженням, яке має наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Дослідження відповідає вимогам п.п. 9, 10, 2, 13 «Порядку присудження наукових ступенів» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24.07.2013 р., а також вимогам паспорта спеціальності, а її автор заслуговує присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти.

Офіційний опонент,
доктор педагогічних наук,
професор кафедри психології
Національного університету біоресурсів
і природокористування України **С.В. Яшник**

ПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ
Начальник відділу кадрів
М.В. Михайліченко
«11» 11 2019 р.